

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

27. marts 2014

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 197(Alm. del)af 26.
februar 2014

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for de udvidede offentlige forbrugsmuligheder for en LO-familie med 2 børn (beregnet som i besvarelse af FIU alm. del – spørgsmål 135 af 23. januar 2014), hvis det offentlige forbrug voksede med en gennemsnitlig årlig realvækst på 0,8 pct. som lagt til grund i Reformpakken 2020 sammenholdt med en gennemsnitlig årlig realvækst på 0,6 pct., jf. regeringens egen 2020-plan?

Svar

En forøgelse af den gennemsnitlige realvækst i det offentlige forbrug fra ca. 0,6 til ca. 0,8 pct. årligt i perioden 2014-2020 vil i givet fald indebære en årlig offentlig merudgift på ca. 6,2 mia. kr. i 2020. I besvarelsen lægges til grund – som et regneeksempel på den nødvendige finansiering – at den højere vækst i det offentlige forbrug finansieres gennem en højere bundskattesats. I givet fald ville bundskattesatsen skulle øges med ca. 0,95 pct.point for at tilvejebringe et årligt merprovenu på 6,2 mia. kr. regnet efter tilbageløb af moms og afgifter samt afledte adfærdsvirkninger.

Med dette udgangspunkt beregnes de samlede konsekvenser for rådighedsbeløb og udvidede forbrugsmuligheder for en LO-familie med to børn.

Ved samme fremgangsmåde, som ligger til grund for besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål nr. 135 af 23. januar 2014 (herunder at det beregningsteknisk lægges til grund, at en mer- eller mindrevækst i det offentlige forbrug har en fordelingsvirkning svarende til fordelingen af den individualiserbare offentlige service inden for områderne daginstitutioner, uddannelse, voksen- og efteruddannelse, hospital, sygesikringsydelser, plejehjem og hjemmepleje), skønnes en højere vækst i det offentlige forbrug på ca. 0,2 pct. årligt frem mod 2020 isoleret set at indebære en fremgang i LO-familiens årlige udvidede forbrugsmuligheder med ca. 2.900 kr., jf. tabel 1.

Forhøjelsen af bundskattesatsen på 0,95 pct.-point, der som regneeksempel forudsættes at finansiere den højere offentlige forbrugsvækst, reducerer isoleret set LO-familiens årlige rådighedsbeløb med ca. 5.000 kr., jf. tabel 1.

De betragtede ændringer vildermed som udgangspunkt reducere LO-familiens udvidede forbrugsmuligheder med i alt ca. 2.100 kr., jf. tabel 1.

Tabel 1			
Virkning på det årlige rådighedsbeløb og de udvidede forbrugsmuligheder			
Kroner, 2014-niveau	Ændring i udvidede forbrugsmuligheder som følge af højere offentlig forbrugsvækst	Ændring i rådighedsbeløb som følge af højere bundskat (ekskl. virkninger af højere offentlig forbrugsvækst)	Ændring i udvidede forbrugsmuligheder (inkl. virkninger af højere offentlig forbrugsvækst)
LO-familie med to børn	2.900	-5.000	-2.100

Anm.: Skattereformen fra 2012 forudsættes beregningsteknisk fuldt indfasat. En øget vækst i det offentlige forbrug på 0,2 pct.point årligt frem mod 2020 skønnes at indebære øget merudgifter svarende til 6,2 mia. kr. efter tilbageløb. Finansieringen af saldoeffekten via bundskatten skønnes med en antagelse om en selvfinansieringsgrad på 10 pct. og en tilbageløbsfaktor på 24,5 pct. at svare til et umiddelbart provenu på 9,1 mia. kr., hvilket er ækvivalent med en forhøjelse af bundskattesatsen på ca. 0,95 pct.-point.

Kilde: Egne beregninger på 3,3 pct. stikprøve af befolkningen og Økonomi- og Indenrigsministeriets Familietypemodel, dec. 2013.

De udvidede forbrugsmuligheder er i besvarelsen opgjort som familiens rådighedsbeløb (dvs. den disponible indkomst efter daginstitutionsbetaling og boligudgifter) tillagt den værdi, som det offentlige forbrug forudsættes at udgøre for den pågældende familie. I besvarelsen er det konkret forudsat, at hele den betragtede ændring i den offentlige forbrugsvækst påvirker værdien af det offentlige forbrug for borgerne.

Det bemærkes videre, at den beregnede ændring i familiens rådighedsbeløb (som følge af den forudsatte forhøjelse af bundskatten) angiver en ændring i familiens forbrugsmuligheder inkl. betaling af moms og afgifter mv. Moms og afgifter antages beregningsteknisk at udgøre ca. 24½ pct. af det gennemsnitlige forbrug. Den afledte ændring i forbrugsmulighederne opgjort i basispriser (dvs. ekskl. moms og afgifter) udgør således godt 75 pct. af ændringen i rådighedsbeløbet, svarende til ca. -3.775 kr.

Det offentlige forbrug antages beregningsteknisk at have et indhold af indirekte skatter på ca. 5 pct., dvs. mindre end indholdet af indirekte skatter i privatforbruget. Ændringen i det offentlige forbrug opgjort i basispriser udgør således ca. 95 pct. af den opgjorte ændring i markedspriser, svarende til ca. 2.755 kr. Opgjort i basispriser, dvs. når der tages højde for, at offentligt og privatforbrug har et forskelligt moms- og afgiftsindhold, udgør den samlede reduktion i LO-familiens udvidede forbrugsmuligheder således kun godt 1.000 kr. årligt¹.

¹ Forskellen i virkningen opgjort henholdsvis i basispriser og markedspriser illustrerer, at det afledte tab af indtægter fra moms og afgifter ved en skatteforhøjelse er relativt større end den afledte gevinst i moms og afgifter ved en højere offentlig forbrug. Det er en væsentlig årsag til, at kravet til det umiddelbare provenu fra den forudsatte skatteforhøjelse overstiger merudgiften til offentligt forbrug, idet en del af det umiddelbare provenu går tabt i form af lavere indtægter fra moms og afgifter, jf. anmærkningen til tabel 1.

Derudover er det som nævnt beregningsteknisk antaget, at den forudsatte højere offentlige forbrugsvækst finansieres gennem en forhøjelse af bundskattesatsen. Hvis man alternativt lagde til grund, at fx halvdelen af finansieringen fandt sted gennem en forhøjelse af topskattesatsen, ville den samlede stigning i indkomstskattenværen være større – fordi ændringer i topskatten indebærer en større afledt adfærdsvirkning end ændringer i bundskatten – men LO-familiens rådighedsbeløb ville i mindre grad blive berørt, fordi LO-familien ikke betaler topskat.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon